

11. De waardering: koninklijke onderscheiding en Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs

- SPI: Ja. Ik ga even naar 14 mei 2016. Paneldiscussie over industrieel molenaarschap in molen d'Admiraal in Amsterdam-Noord. Toen kwam ineens wethouder Laurens Ivens op de proppen met een Koninklijke onderscheiding. Hoe was dat?
- SP2: Ja, dat was natuurlijk een volslagen verrassing. Hoewel, ik had helemaal niet zo veel zin in die forumdiscussie. Ik was een beetje moe en ik dacht van weer een zaterdag aan het werk. Maar mijn vrouw zei: "Nee, we gaan er gewoon naartoe.". En toen zei ze later ook: "En trek maar even wat nette kleren aan.". Ik was dat helemaal niet van plan. Ik dacht van dat is gewoon, ja, molenaars onder elkaar.
- SPI: Gele trui.
- SP2: We kunnen wel in spijker... Ja, gele trui. Kunnen we in spijkerbroek. Maar nee, dat moest niet gebeuren. En toen kreeg ik een beetje het gevoel van hm. Maar goed, ik merkte helemaal verder niks. En inderdaad. Eigenlijk vond ik het zelfs nog wel even jammer want ik was net eigenlijk op stoom aan het komen en ik had een geweldig betoog. Ik weet helemaal niet meer wat ik toen gezegd heb. Toen inderdaad Laurens Ivens binnenkwam met mijn familie en met allemaal bekenden die ik had en, ja, toen stopte meteen die discussie en hield hij een kort verhaal waar ik de hemel in werd geprezen en speldde mij de onderscheiding op. Ja, dat was wel een geweldig hoogtepunt.
- SPI: Ja? Deed je dat wat als voormalig linkse rakker?
- SP2: Ja, maar er zit wel een geschiedenis aan vooraf. Dat is best een persoonlijk verhaal maar ik ben echt ook wel bereid om daar wat over te zeggen. Ik heb altijd wat last gehad van dat ik moeilijk mezelf kon... Kon herkennen wat ik goed deed. Ik heb lang een periode gehad waarbij ik altijd... Ik heb het al eerder verteld, voorheen organiseerde ik die excursies. Dan ging dat allemaal 100 procent en dat ik achteraf altijd over één klein dingetjes wat niet goed was eindeloos door te... Dus het zelfvertrouwen was niet voldoende. En dat heeft me ook parten gespeeld qua gezondheid. En op een gegeven moment ben ik daar wat aan gaan doen door gesprekken met mensen te voeren, hulp daarbij te zoeken. Ik had voorafgaand hieraan eigenlijk ook wel geleerd om ook gewoon te genieten van dingen en ook complimenten op waarheid in te schatten. Cruciaal was op een gegeven moment, iemand zei tegen me: "Wat heb jij een fantastisch vak.". Ik zeg: "Fantastisch vak? Ik heb ellende met de Rijksdienst en allemaal toestanden. En er was een medewerker die vervelend deed.". Toen zei die: "Maar houd nou eens even op. Je bent alleen maar bezig Nederland mooier te maken met die molens.". En dat was voor mij wel een eyeopener van: ja. Dus ik kon ook meer gaan genieten van mooie dingen en ook erkennen voor mezelf dat ik die dingen ook goed deed en goed gedaan had. Daar moet je dan vervolgens mee oppassen dat je niet arrogant wordt natuurlijk. Dus eigenlijk dat lintje was de persoonlijke erkenning van die hele periode. En dat was al wel eerder toen ik 25 jaar in dienst was. Toen is er een studie, een soort symposium geweest in Wijk bij Duurstede, in het kleine theatertje daar. Daar waren mijn ouders nog bij en mijn schoonouders nog bij wat echt geweldig was als herinnering ook en daar werd je al wel... Maar dat werd in een mooie context gedaan vond ik. En toen kon ik daar ook al wel van genieten en daar ook trots op zijn. Maar ja, die Koninklijke onderscheiding was toch... Ik had het namelijk zelf al zo vaak georganiseerd. Ik heb elk jaar als directeur en dat is nu ook nog steeds voor de huidige directeur dat je rond die tijd je een paar keer een ondersteunende brief stuurt voor een aanvraag. En ik heb ook voor een paar mensen zelf ook georganiseerd, gevraagd en ook het hele feest georganiseerd. Onder andere Eric Zwijnenberg die ook al in deze serie te horen is geweest. En dat vond ik altijd ontzettend

leuk om te doen. Anderen die hebben daar natuurlijk niks mee. Ja, die hebben niks met het koningshuis. Ik ook niet zo heel veel maar ik weet gewoon hoeveel betekenis het kan hebben voor mensen om toch op een bepaald moment die erkenning te krijgen. Ja, en nu viel het mij ten deel.

SP1: Ja. En 4 november 2019 in Muziekgebouw aan 't IJ toen kwam prinses Máxima.

SP2: Ja.

SP1: En die had dus de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs voor de vereniging, voor De Hollandsche Molen wat toch ook wel als waardering is voor het beleid dat de afgelopen jaren is gevoerd en uitgevoerd.

SP2: Ja. Daar hoort ook weer een mooi verhaal bij want wij wisten dat al een aantal maanden. We moesten dat lang geheimhouden. En ik denk een maand of drie, vier, ik weet het even niet meer uit mij hoofd wanneer het was, hadden wij, Nicole Bakker huidige directeur en ik, een afspraak met Henk Dijkstra van Prins Bernhard Cultuurfonds. En Henk is al heel lang ook de man van de monumenten. Daar hebben we regelmatig of onregelmatig contact mee als het over molens gaat. Die kwam hierlangs. We moesten één en ander bespreken want er zou wat gaan veranderen. Dus wij waren al een beetje gespannen. Wat gaat er dan veranderen? Gaat het de goede kant op of de slechte kant op? En we zaten hier in de lunchkamer, we zouden net beginnen en toen ging de telefoon van Henk. Ik heb daar een verschrikkelijke hekel aan. Ik vind ook bij vergaderingen moet je op tijd zijn en zet je jouw telefoon uit. Tenzij je iets verwacht maar dan moet je het zeggen. Dan moet je gewoon zeggen: "Ik kan gebeld worden vanwege...". Hij werd gebeld. Ik dacht... En toen zei die van: "Zo. Nu moeten jullie meekomen. Even niks zeggen, niks vragen maar gewoon meekomen." En toen stond er een zwart busje voor de deur. Dus ik kreeg even het gevoel van: er gaat iets... We worden ontvoerd of zo. Maar goed, Nicole en ik in dat busje en naar de molen De Gooyer hier vlakbij. En daar stond de toenmalige directeur van het Prins Bernhard Cultuurfonds met een grote bos bloemen en de mededeling dus dat wij deze prijs kregen en daarbij ook nadrukkelijk werd mijn inspanningen voor het molenbehoud genoemd. En ook in dat Muziekgebouw aan 't IJ werd dat ook heel nadrukkelijk naar voren gebracht. Natuurlijk was het Nicole die de prijs in ontvangst nam, dat hoort er ook gewoon bij. Daar heb ik ook helemaal geen problemen mee gehad. Maar zowel in de toelichting waarom de prijs naar De Hollandsche Molen alsook in de bedankwoorden van Nicole werd ik uitdrukkelijk genoemd. En ja, dat heeft me gewoon heel veel goed gedaan. Vooral ook omdat ik zie deze prijs als echt een vakprijs. Collega's die zich bezighouden met erfgoed die hebben die prijs, en dat is niet een beslissing geweest van één persoon bij het Prins Bernhard Cultuurfonds, dat heeft een hele cyclus van onderdelen dat het langs moet gaan. Er is een adviescommissie bestaande uit deskundigen op gebied van erfgoed en monumenten uit heel Nederland die uiteindelijk daarmee begonnen is. Die prijs is voor mij ook vooral een prijs, en echt niet alleen voor mij, maar is een vakprijs. En het was heel leuk op die dag. Er was een soort congres aan verbonden waar wij ook iets konden vertellen over het Molenfonds bijvoorbeeld. Ja, ik denk dat het ook voor veel mensen nog eens een keer uitleg is geweest wat De Hollandsche Molen doet, voor zover ze dat nog niet wisten.

SP1: Je noemde het een oeuvreprijs.

SP2: Ja, het is een oeuvreprijs voor het werk van de vereniging want ik heb altijd wel... Ik vind altijd je staat op de schouders van je voorgangers en je moet niet... Ik ben niet iemand om me af te zetten tegen die voorgangers. En ik heb heel veel geleerd van die voorgangers. Niet alleen van meneer de Koning, want ik ben altijd meneer de Koning blijven zeggen, maar ook van mensen die hier werkten, ook van [? 01:56:29], op hun eigen manier. Soms

begrijpen mensen helemaal niet waarom dat nou belangrijk voor me is. Gerbrand de Vries in die beginperiode. Fred van Zon als penningmeester, de voorzitters, allemaal mensen op wiens schouder je eigenlijk staat vind ik. En het is dus duidelijk niet een prijs voor een... En dat was het bijzondere, dat moet ik erbij zeggen. De versies daarvoor waren voor personen en nu was het ineens een organisatie die de prijs kreeg. En degene die daarvoor de prijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds kreeg dat waren niet de minste. Anton Corbijn en dat was Geert Mak, Francine Houben, een bekende architect. Dus je stond wel even in de hors categorie. En dat zijn wij niet zo gewend. Ik weet nog heel goed dat ze in haar dankwoord zei, Nicole, van: "Ja, en morgen gaan we gewoon weer aan het werk.". Zoiets van we zijn gewoon en we blijven gewoon. En dat past wel een beetje bij de club. Maar ja, het is inderdaad een prijs, een oeuvreprijs voor alles wat in die bijna 100 jaar gedaan is.

SP1: Er kwam ook een geldbedrag mee. Het leidde tot het Jongerenfonds Molens en tot het Molenambachtfonds. Wat is dat en hoe belangrijk is dat?

SP2: Het zijn terreinen waar te weinig gebeurt. Dus jongeren... Nou we hebben het er eerder al over gehad, de situatie nu is dat we gewoon echt met een behoorlijke vergrijzing te maken hebben in het molenbehoud en we willen impulsen geven aan jongeren om zich meer en beter te kunnen binden aan molens. Maar dat moet op een andere manier dan we tot nu toe altijd gedaan hebben. We hebben daar ook gezegd of er is ook gezegd: "Dat moeten dus de jongeren vooral zelf doen.". Dus er is een groep jongeren bij elkaar gebracht. Eén van de medewerkers zit er ook bij, dat is ook een jong iemand. Die gaan zelf aan de slag om iets te bedenken. En dat is best lastig omdat er al zo veel is. Ik ben er ook niet direct meer bij betrokken dus de laatste stand van zaken weet ik niet precies. Ambachten is een beetje ook wel voortgekomen uit de vraag: "Is er voldoende ambachtelijke kennis behouden en voor de toekomst?". En dan gaat het niet alleen om vaardigheden maar gaat het ook om dingen die in het hoofd van mensen zitten. En hoe kan je ervoor zorgen dat die ambachten beter geborgd zijn? Dat is een ontwikkeling overigens die ook uit de molens om in erfgoed heel belangrijk is. Er is echt een grote verbetering gekomen in ambachtopleidingen. Dat wordt niet meer in het reguliere onderwijs namelijk gedaan. Er zijn speciale cursussen en opleidingen gekomen. Nou, we moeten kijken of we daarbij kunnen aansluiten naargelang de behoeften in het veld.